

торите на изследването представата за „добро училище“ се покрива с раздаването на подобни помощи. Едновременно с това обаче се схваща много добре, че проблемът с подбора на децата, които да получават подобна помощ, е много сериозен. Разделянето на децата на привилегирова- ни и непривилегирова- ни би заложило конфликт между тях, който ще тлее с десетилетия.

Третата наблюдавана мярка е рязко увеличените усилия на учители и общински власти да убедят родителите в нуждата техните деца да се учат. Основната причина е в сериозно намалелия брой потенциални ученици, което се възприема като сериозна заплаха от учители, дирек- тори, кметове и общински власти.

Интерес представляват и предложените заключения и препоръки към изследването, като:

- » проблемът с образованието няма да бъде решен, ако той не се обвър- же с цялостна комплексна стратегия на всички нива за модерниза- ционна интеграция на маргинализираните общности, а не работа по парче;
- » изработване и поддържане на национална информационна система за рисковите групи деца и закрила на основното право на детето – правото на образование;
- » активизиране дейността на т.нар. обществени съвети към общин- ските служби за социално подпомагане.

Илиев–Кабакчиева правят конкретни препоръки за подобряване на качеството на образованието като:

- » да се обърне специално внимание на т.нар. ромски училища, като се дадат средства за подобряване на материалната им база и те да бъдат включвани в различни програми на неправителствени орга- низации, за да се освежи процесът на обучение там;
- » процесът на десегрегация трябва да бъде или дългосрочен и прилаган наистина масово, или може да се окаже доста непродуктивен;
- » подготвителните класове трябва да станат задължителни както за ромите, така и за турските деца;
- » разработване на стратегия за смекчаване на етническите стерео- типичности от българските учители и деца;
- » свиване на училищната мрежа чрез сериозно инвестиране в новоот- криваните средищни училища в средишно село, където използване- то на автобус ще е по-евтино от запазване на училищата.

Предложените резултати от горепосоченото изследване следват вече утвърдената традиция да са очертава рамката на проблема, да се изведат резултати, които се виждат с просто око, и да се задоволяват с препоръки към отговорните инстанции за подобряване на положение- то. Ако МОН със своите подразделения – РИО в областните центрове заедно с общините, се вслуша в препоръката за обръщане на „специално внимание на т.нар. ромски училища, като се дадат средства за подобря- ване на материалната им база“, то непременно ще се удължи във време- то агонията им, а с това няма да се помогне значително на ромските деца. Такава специализирана помощ МОН трябва да окаже на тези учили- ща, в които ромските деца нямат друга алтернатива за учене, т.е. това училище е единствено в населеното място. Такъв е вече проблемът със